

KONKURS GEOGRAFICZNY DLA UCZNIÓW KLAS IV-VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

ETAP REJONOWY
20 stycznia 2021 r. godz. 9.00

Uczennico/Uczniu:

1. Arkusz składa się z 25 zadań, na których rozwiązanie masz **90** minut.
2. Pisz długopisem/piórem - dozwolony czarny lub niebieski kolor tuszu.
3. Nie używaj ołówka ani korektora. Jeżeli się pomylisz, przekreśl błąd i napisz inną odpowiedź.
4. Pisz czytelnie i zamieszczaj odpowiedzi w miejscu do tego przeznaczonym.
5. Zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

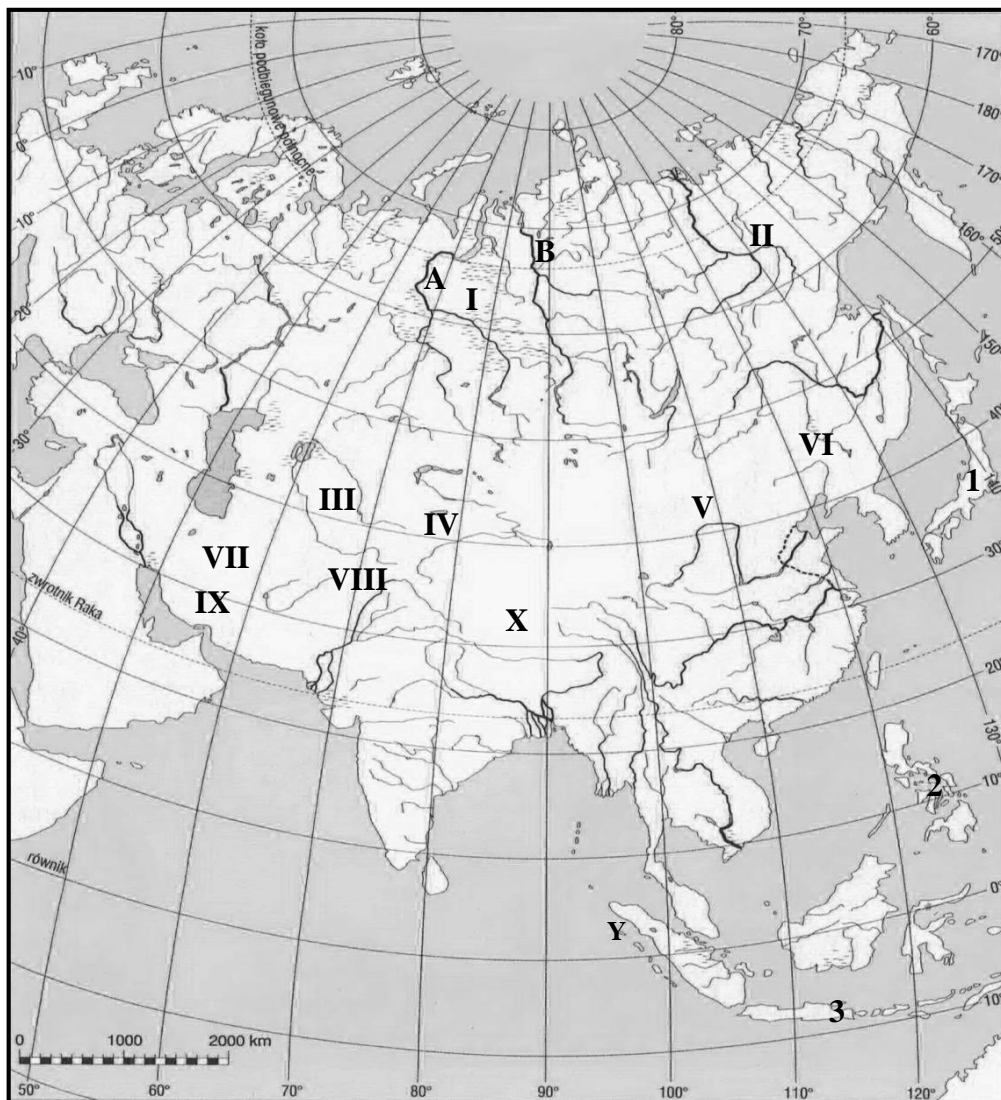
Maksymalna liczba punktów	40	100%
Uzyskana liczba punktów		%
Podpis Przewodniczącej/-ego RKK		

Mapa do zadań nr 1, 2, 3, 4, 5, 6.

...../1

Zadanie 1. (0 – 1)

Na mapie konturowej numerami od I do X zaznaczono wybrane regiony geograficzne Azji.

Na podstawie: Białek W., Wnuk G., 2018, *Teraz geografia*. SOP Oświatowiec, Toruń.

Podkreśl wiersz, w którym zapisano tylko numery nizin i gór.

- A. I, II, IV, V
- B. I, II, III, IV
- C. V, VI, VII, IX
- D. VII, VIII, IX, X

...../3

Zadanie 2. (0 – 3)

Zapisz nazwy obiektów geograficznych oznaczonych na mapie konturowej Azji numerami II, III i VII (strona 2).

II .....

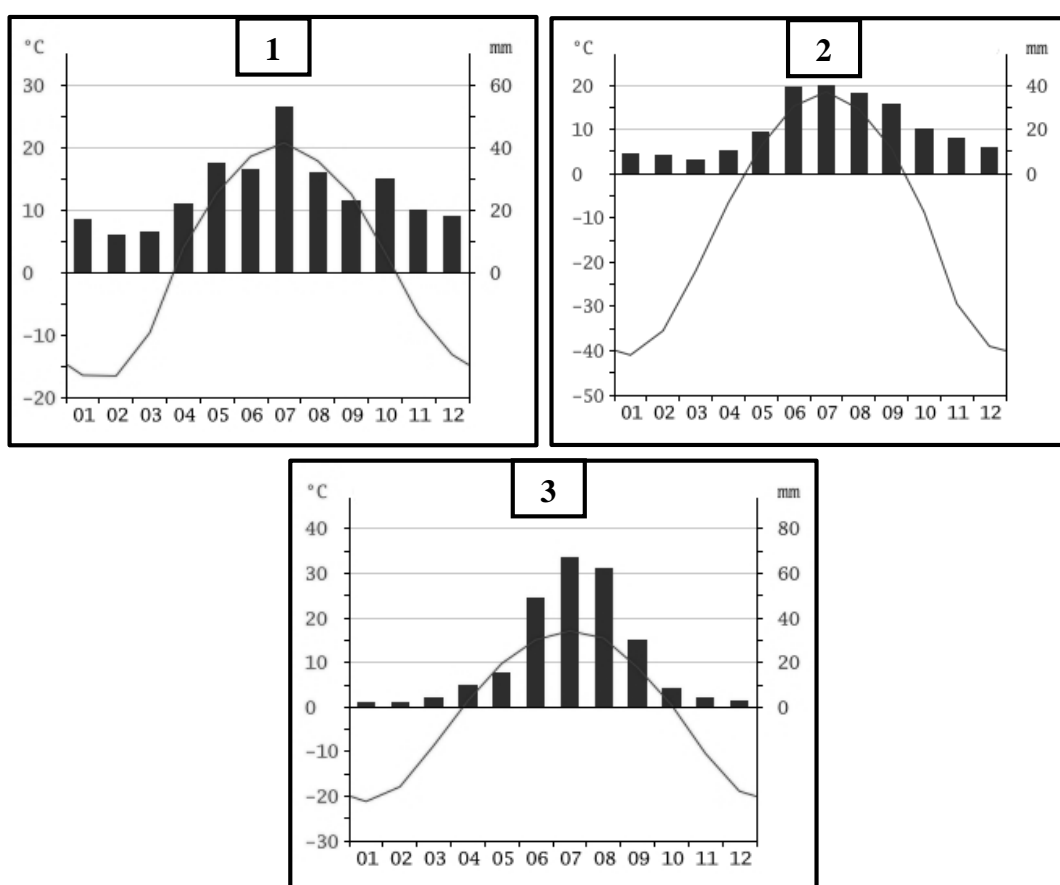
III .....

VII .....

Zadanie 3. (0 – 1)

...../1

Na klimatogramach od 1 do 3 przedstawiono warunki klimatyczne typowe dla wybranych stref krajobrazowych Azji.

Na podstawie: climate-Data.org

Zapisz numer klimatogramu, przedstawiającego warunki klimatyczne typowe dla strefy krajobrazowej, na obszarze której znajdują się ujścia rzek oznaczonych na mapie konturowej Azji literami A i B (strona 2).

Numer klimatogramu: .....

...../1

Zadanie 4. (0 – 1)

Na mapie konturowej Azji (strona 2) numerami od 1 do 3 oznaczono wybrane obiekty geograficzne – obszary występowania trzęsień ziemi, a literą Y oznaczono epicentrum jednego z nich – tego, które nawiedziło tę część świata 26 grudnia 2004 roku.

Podkreśl poprawne dokończenie zdania.

Występowanie trzęsień ziemi w miejscach zaznaczonych na mapie konturowej Azji jest spowodowane:

- A. sąsiedztwem dużych obszarów wodnych i lądowych.
- B. podsuwaniem się płyt litosfery jednej pod drugą.
- C. występowaniem ryftów w dnie oceanu.
- D. odsuwaniem się płyt litosfery od siebie.

...../2

Zadanie 5. (0 – 2)

Podaj przykłady dwóch zagrożeń, innych niż podane w zadaniu nr 4, wynikających z położenia geograficznego obiektów oznaczonych na mapie konturowej Azji numerami od 1 do 3 (strona 2).

1. ....
2. ....

Zadanie 6. (0 – 2)

Podaj przykłady dwóch rodzajów działań, które powinny być podejmowane w celu zminimalizowania zagrożeń spowodowanych trzęsieniem ziemi.

1. ....
.....
2. ....
.....

...../2

Zadanie 7. (0 – 2)

Podkreśl trzy poprawne informacje, które dotyczą uprawy ryżu.

- A. Na nizinach pod uprawę ryżu przeznacza się tylko te pola, na których stosuje się sztuczne nawadnianie.
- B. Rytm uprawy ryżu jest powiązany z sezonową zmiennością wiatrów wiejących w Azji Południowej, Południowo-Wschodniej oraz Wschodniej.
- C. Ryżu nie można uprawiać w deltach rzek ze względu na zbyt wysoki poziom wód w miesiącach wiosennych i letnich.
- D. W górach i na wyżynach ryż uprawia się zarówno na terenach zalewanych, jak i niezalewanych wodą.
- E. W sprzyjających warunkach pogodowych ryż można zbierać trzykrotnie, a nawet czterokrotnie w ciągu roku.

...../2

...../2

Zadanie 8. (0 – 2)

W Chinach występuje duże zróżnicowanie gęstości zaludnienia.

Zapisz dwa czynniki pozaprzyrodnicze wpływające na dużą gęstość zaludnienia w Chinach Wschodnich.

1. ....
.....
2. ....
.....

Zadanie 9. (0 – 1)

Podkreśl wiersz, w którym zapisano skrót nazwy organizacji z siedzibą w Dżakarcie, prowadzącej działania na rzecz pokoju oraz zajmującej się współpracą gospodarczą, kulturalną a także naukowo-techniczną.

- A. ANZUS
- B. APEC
- C. ASEAN
- D. NAFTA

...../1

Zadanie 10. (0 – 2)

W tabeli zapisano informacje dotyczące wybranych państw Azji.

Przyporządkuj do każdej informacji zapisanej w tabeli oznaczenie literowe państwa, którego ta informacja dotyczy.

Nazwy państw wybierz spośród podanych: **A.** Chiny; **B.** Indie; **C.** Japonia.

Uwaga – nie wszystkie państwa podlegają przyporządkowaniu.

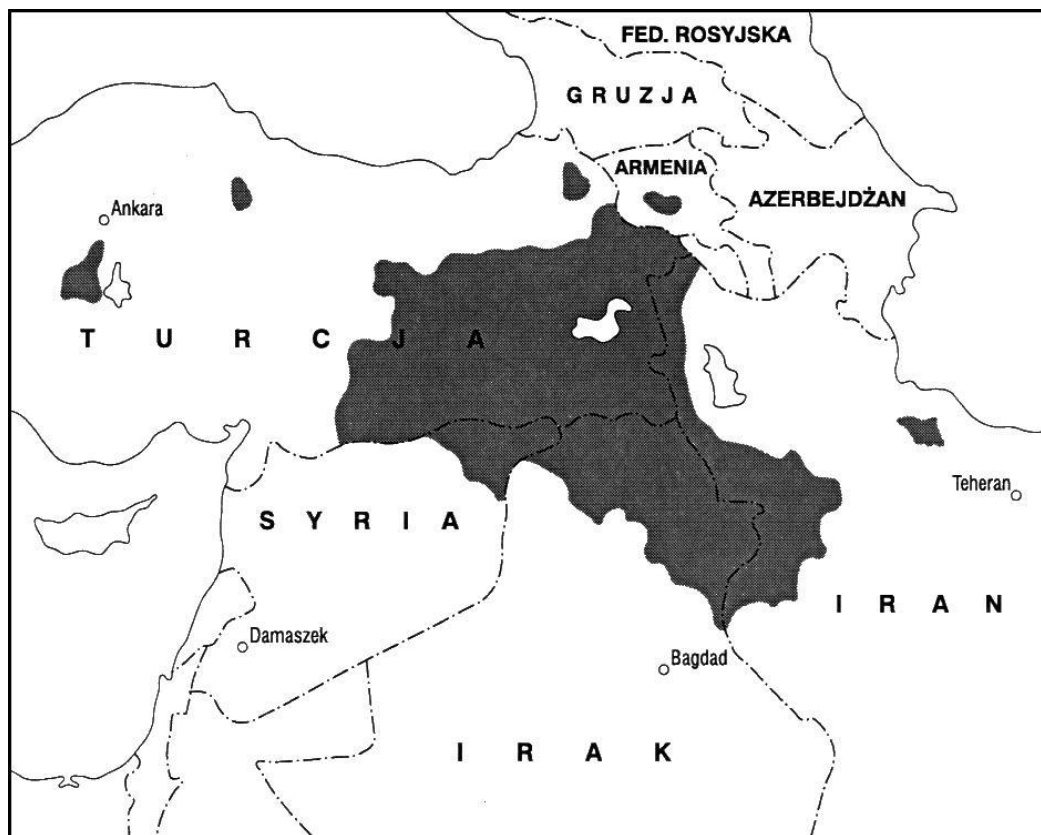
Odpowiedź zapisz w prawej kolumnie tabeli.

...../2

W tym państwie często o możliwości własnego rozwoju, edukacji, otrzymaniu dobrze płatnej pracy czy opiece medycznej decyduje status społeczny, miejsce zamieszkania, płeć.	
Wielu młodych mieszkańców tego państwa źle znosi presję związaną z koniecznością odnoszenia sukcesów, reagują lękiem i izolowaniem się od świata zewnętrznego.	
Przyjęty przez to państwo system wartości, oparty między innymi na zasadach buddyzmu, ukształtował podejście jego mieszkańców do swoich obowiązków i do innych ludzi.	

Zadanie 11. (0 – 2)

Na mapie zaznaczono obszar zamieszany przez wielomilionowy naród.

Z zasobów OKE w Poznaniu

Zapisz nazwę tego narodu oraz przyczynę konfliktu z władzami państw, na obszarze których mieszkają jego przedstawiciele.

Nazwa narodu: .....

Przyczyna konfliktu: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

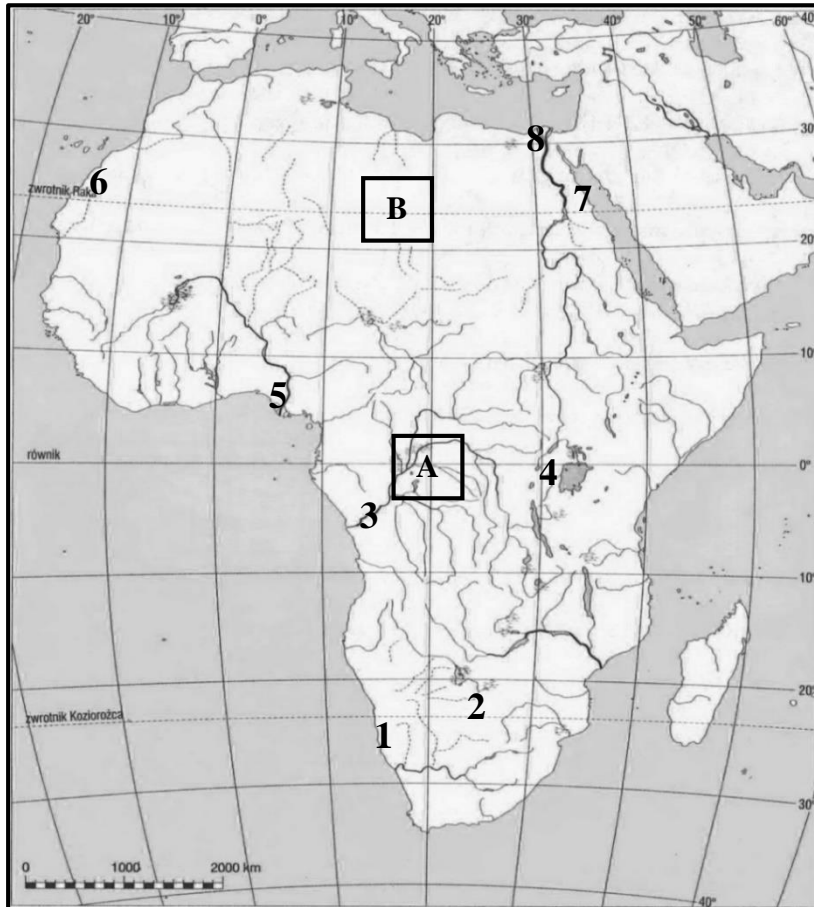

Mapa do zadań nr 12 i 13.

Zadanie 12. (0 – 2)

...../2

Na mapie konturowej Afryki literami A i B oznaczono wybrane obszary na tym kontynencie.

Na podstawie: Parfiamowicz E. i inni., 2001, *Geografia. Zeszyt pracy ucznia. Gimnazjum. Ziemia i ludzie*. SOP Oświatowiec, Toruń.

Na podstawie mapy i własnej wiedzy wyjaśnij, dlaczego w Afryce na obszarze oznaczonym literą A sumy roczne opadów atmosferycznych są najwyższe, a na obszarze oznaczonym literą B najniższe.

Wyjaśnienie dla obszaru A:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wyjaśnienie dla obszaru B:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 13. (0 – 1)

...../1

Na mapie konturowej Afryki (strona 7) numerami od 1 do 8 oznaczono obszary różniące się pod względem gęstości zaludnienia.

Podkreśl odpowiedź, w której zapisano numery tylko obszarów o małej gęstości zaludnienia.

- A. 1, 2, 4   B. 5, 6, 8   C. 3, 6, 7   D. 1, 2, 6

Zadanie 14. (0 – 2)

...../2

Podkreśl trzy prawdziwe informacje, które dotyczą przyczyn pozaprzyrodniczych pustynnienia Sahelu.

- A. Zwiększanie powierzchni przeznaczanych pod uprawę roślin.
 B. Wzrost powierzchni obszarów objętych erozją gleby.
 C. Spadek udziału lasów w strukturze użytkowania ziemi.
 D. Zmiana trybu życia z koczowniczego na osiadły.
 E. Obniżenie poziomu wód gruntowych.

Zadanie 15. (0 – 2)

...../2

Oceń informacje dotyczące gospodarki Afryki. Jeżeli informacja jest prawdziwa, oznacz ją literą P, a jeżeli fałszywa – literą F.

Odpowiedź zapisz w prawej kolumnie tabeli.

Wśród państw afrykańskich Seszele wyróżniają się ponad 50-procentowym udziałem turystyki w tworzeniu PKB.	
W Afryce wzrasta udział inwestycji zagranicznych, np. w Demokratycznej Republice Konga koncern Nestlé zbudował fabrykę branży spożywczej.	
Mimo sprzyjających warunków przyrodniczych najlepiej rozwinięte państwa tego kontynentu nie produkują energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.	
Na rynkach zagranicznych coraz częściej pojawiają się towary z państw afrykańskich, np. kwiaty z Kenii czy też tekstylia z Senegalu i Ghany.	

...../1

Zadanie 16. (0 – 1)

Oblicz szerokość geograficzną miejsca, w którym w dniu przesilenia letniego na półkuli północnej, Słońce góruje po południowej stronie nieba na wysokości $83^{\circ}41'$.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

...../1

Zadanie 17. (0 – 1)

Oblicz długość geograficzną miejsca, w którym Słońce góruje po południowej stronie nieba o 7 godzin 44 minuty później niż w Warszawie ($52^{\circ}13'N$; $21^{\circ}00'E$).

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

...../1

Zadanie 18. (0 – 1)

Wybierz i podkreśl poprawne dokończenie zdania dotyczącego zasięgu lasów w Kanadzie spośród wariantów 1 – 3 oraz A – C.

Granica zasięgu lasów w Kanadzie przebiega najdalej na północ w jej części...

1. zachodniej,	ponieważ	A. klimat tej części państwa kształtują wyże znad północnej części Ameryki Północnej oraz zimny prąd morski.
2. środkowej,		B. klimat tej części państwa jest kształtowany przez masy powietrza atmosferycznego znad oceanu i ciepły prąd morski.
3. wschodniej,		C. wyż występujący w północnej Kanadzie sprawia, że jest ona po wpływie mas powietrza arktycznego, co skutkuje długimi i mroźnymi zimami.

...../2

Zadanie 19. (0 – 2)

Podkreśl poprawne informacje dotyczące ukształtowania powierzchni Ameryki Północnej i Południowej tak, aby każde zdanie od (A – D) było prawdziwe.

- A. Średnia wysokość nad poziomem morza Ameryki Południowej jest **większa / mniejsza** od średniej wysokości Ameryki Północnej.
- B. Najwyższym wzniesieniem Ameryki Północnej i Południowej jest **Denali / Aconcagua**.
- C. Wyżyna Kolumbii znajduje się **w Andach / w Kordylierach**.
- D. Najwyższy na świecie wulkan to **Orizaba / Ojos del Salado**.

...../1

Zadanie 20. (0 – 1)

Na nocnym zdjęciu satelitarnym przedstawiono przemieszczanie się huraganu Dorian wzdłuż wybrzeży Georgii i Karoliny Południowej w USA, na przełomie sierpnia i września 2019 roku.

<https://pl.wikipedia.org>

Wyjaśnij, dlaczego w tej części Ameryki Północnej występują huragany.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 21. (0 – 2)

...../2

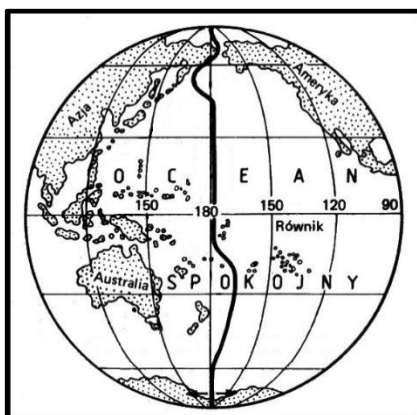
Podkreśl trzy poprawne zdania dotyczące gospodarki USA.

- A. Gospodarka USA, ze względu na ich duże zasoby, opiera się tylko na własnych zasobach surowców energetycznych.
- B. Stany Zjednoczone zajmują czołowe miejsca w świecie pod względem produkcji samochodów osobowych i ciężarowych oraz produkcji nawozów fosforowych.
- C. W USA w strukturze wytwarzania PKB największy udział ma przemysł.
- D. W Stanach Zjednoczonych, w Nowym Jorku, znajduje się największa na świecie giełda papierów wartościowych.
- E. Stany Zjednoczone znajdują się w czołówce państw w zakresie produkcji rolniczej, szczególnie zbiorów kukurydzy, soi oraz produkcji mięsa i mleka.

...../1

Zadanie 22. (0 – 1)

Na mapie przedstawiono uproszczony przebieg międzynarodowej linii zmiany daty.

Narysuj na mapie strzałkę w taki sposób, aby przedstawiała sytuację, gdy przekraczając linię zmiany daty zyskujemy jeden dzień, np. po dniu 3 grudnia ponownie jest 3 grudnia.

Z zasobów OKE w Poznaniu

...../2

Zadanie 23. (0 – 2)

Oceń informacje dotyczące Nowej Zelandii. Jeżeli informacja jest prawdziwa, oznacz ją literą P, a jeżeli fałszywa – literą F.

Odpowiedź zapisz w prawej kolumnie tabeli.

Na Wyspie Południowej, w Andach Południowych znajduje się najwyższe wzniesienie – Góra Tasmana.	
W Nowej Zelandii znajdują się czynne wulkany, gejzery oraz występują trzęsienia ziemi.	
Ze względu na położenie geograficzne w Nowej Zelandii rosną wiecznie zielone lasy strefy podzwrotnikowej i lasy liściaste strefy umiarkowanej.	

...../2

Zadanie 24. (0 – 2)

Podkreśl trzy zdania, które zawierają poprawne informacje dotyczące gospodarki Australii.

- A. Australia jest jednym z największych producentów diamentów, opali i cyrkonów.
- B. W Australii energię elektryczną produkuje się głównie z odnawialnych źródeł energii.
- C. Grunty orne i pastwiska w Australii są sztucznie nawadniane wodą ze studni artezyjskich.
- D. Intensywny charakter rolnictwa w Australii wynika z niskiego odsetka gruntów ornych.
- E. W Australii znajduje się światowe centrum hodowli i połowu pereł.

...../1

Zadanie 25. (0 – 1)

Przyporządkuj do podanych informacji właściwą nazwę stacji polarnej, zapisaną jako A – stacja polarna na Wyspie Króla Jerzego i B – stacja polarna na Spitsbergenie.

Informacja	Stacja polarna
Największym wyzwaniem dla polarników jest prowadzenie badań w miesiącach zimowych – w lipcu i sierpniu.	
Pracownicy naukowci prowadzą badania dotyczące między innymi zmian zachodzących w wieloletniej zmarzlinie i zasięgach lodowców.	
Badaniami naukowymi objęta jest także fauna, w tym poznawanie i pogłębianie wiedzy na temat warunków życia pingwinów.	

BRUDNOPIS

(zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie)